

MILAAAN - IL CIMITERO MONUMENTALE

DEEL 5 - GEVARIEERDE MOOIE MONUMENTEN

IL CIMITERO MONUMENTALE DI MILANO

In 2019 bezochten we het noorden van Italië. We zagen de Cinque Terre, het merengebied en de steden Genua en Milaan.

Die twee steden waren het eigenlijke doel van de vakantie, want er zouden enkele mooie begraafplaatsen moeten liggen. Over Il Cimitero di Staglieno in Genua schreef ik al in vorige artikelen en nu wil ik u graag Il Cimitero Monumentale in Milaan laten zien. We liepen er twee dagen rond om te kijken naar prachtige beeldhouwwerken en mooie grafkapellen.

GEVARIEERDE MOOIE GRAFMONUMENTEN

In deze aflevering laat ik grafmonumenten zien die ik bijzonder vind en die ik geen plaatsje kon geven in eerdere afleveringen.

(foto Ad de la Mar)

NICOSTRATO CASTELLINI (1867, X 252)

Het allereerste beeldhouwwerk op Monumentale mag natuurlijk niet ontbreken. Het werd meteen na de opening in 1866 geplaatst. Het staat op het graf van Nicostrato Castellini, een volgeling van Garibaldi tijdens de *Risorgimento*, de periode van de eenwording van Italië. De graftombe van wit Carrara-marmer heeft realistische details. Kijk bijvoorbeeld eens naar de 4 gietijzeren geweren, die de kettingen ondersteunen, op de hoeken van het graf, die naar de strijdbaarheid van de patriot Castellini verwijzen.

FAMILIEGRAF KRAMER

(1872, Westterras B 1026/1033)

Teresa Berra liet dit monument maken toen haar zoon Edoardo overleed en zij richtte ter nagedachtenis de Kramer Foundation op om technisch en wetenschappelijk onderzoek te ondersteunen. Ook haar echtgenoot Carlo en haar andere zoon Antonio, die eerder overleden waren, zijn hier bijgezet.

Op de basis van het monument zie je hun portretten en kun je lange teksten lezen over hun kwaliteiten. Twee kleine figuurtjes staan naast de basis. De ene huilt bij een omgekeerde fakkel, de andere blaast om hem te doven. Bovenop zit een vrouw met lang haar in een klassieke stoel met een boek in haar handen.

EDOARDO SONZOGNO (1874, 1960-1963, necropool oostkant)

Sonzogno was uitgever van grote klassieke werken van Italiaanse schrijvers maar ook van *Il Secolo*, een van de eerste Italiaanse kranten die in kleur werd gedrukt.

De naam Sonzogno staat onder het driehoekig timpaan dat rust op twee ronde en twee vierkante Korintische zuilen. Boven op de hoge stenen sokkel staat een stèle met twee mooie reliëfs, de muziek en de poëzie. Het oorspronkelijke monument is in 1943 verwoest maar dit nieuwe resultaat is prachtig.

ERNESTO BESENZANICA (1907-1912, VI 127)

Ernesto liet dit monument maken ter gedachtenis aan zijn vader Gaetano. Ernesto was de oprichter van de Adriatisch-Apennijnen Spoorwegen.

Het is een samengesteld monument. Op de voorgrond zie je een bronzen groep met boeren en ossen op ware grootte met veel realistische details. Erachter is een reusachtige roodachtige vrouwenfiguur die op rotsen leunt. Zij blaast haar energie over de werkende mensen.

GIUSEPPE MENGONI

(1879/1882, westcircuit 31-33)

Architect Mengoni legde zich toe op spoorweg-techniek en legde een aantal spoorlijnen aan. De architect is bekender door de *Galleria Vittorio Emanuele II* en de *Piazza Duomo*, twee prachtige scheppingen van zijn hand in Milaan. De *Galleria* heeft vier armen, de gewelven zijn van ijzer en glas en de vloer is van veelkleurig marmer. Tragisch is dat hij de dag vóór de opening van de hoogste steiger viel en overleed. Op een granieten sokkel staat zijn marmeren figuur, elegant gekleed. Aan zijn voeten zit zijn jong overleden dochter. Zij biedt hem bloemen aan.

FRANCESCO PODREIDER (1894, Necropool 42)

Toen zijn vader overleed gaf zoon Alfredo, een prestigieuze advocaat, opdracht voor dit familiegraf.

Het stelt de tempelreiniging voor. Christus staat met een zweep boven op het monument, terwijl de gevallen koopman angstig naar Hem opkijkt.

De figuren zijn van marmer. Op de stenen traptreden staan de namen van de overledenen, chronologisch van laag naar hoog.

SERGIO BONELLI (1907, IV 82)

Dit monument was oorspronkelijk van familie Riboni maar sinds 1971 is Bonelli de eigenaar. Hij bezat een uitgeverij van stripboeken die door zijn vader werd opgericht en die nog steeds bestaat. Ook schreef hij zelf scenario's voor een aantal stripverhalen, maar als ik de titels bekijk geloof ik niet dat er Nederlandse vertalingen zijn geweest. Zijn grafteken bestaat uit een groot wit granieten blok met daarop een bronzen engelen-compositie, die de symboliek van de laatste kus uitbeeldt.

GUSTAVO MODIANO

(1924, Westterras 93A-93R)

Gustavo verhuisde van Florence naar Milaan en opende hier een drukkerij. Toen hij overleed werd de zaak voortgezet door zijn echtgenote Bice Marchi en later door zijn zoon Guido. Deze drie personen staan ook op het marmeren monument. Links zie je Gustavo, gekleed in een klassieke toga, op weg naar het hiernamaals. Achter hem staat de weduwe die troostend haar hand op de schouder van Guido legt. Samen nemen ze afscheid van hun man en vader.

CARLO KÖRNER (1929, XV 371)

Körner gaf enkele jaren voor zijn dood opdracht voor dit familiegraf. Het is opgedragen aan zijn vader Guglielmo, docent chemie aan de Hogere Landbouwschool.

Het monument doet denken aan het Byzantijnse Mausoleum van Theodoric in Ravenna. Ervoor staat een bronzen beeldengroep, een man en een vrouw die met een band aan elkaar vast zitten. Ze zijn onnatuurlijk lang en hun gezichten lijken op maskers.

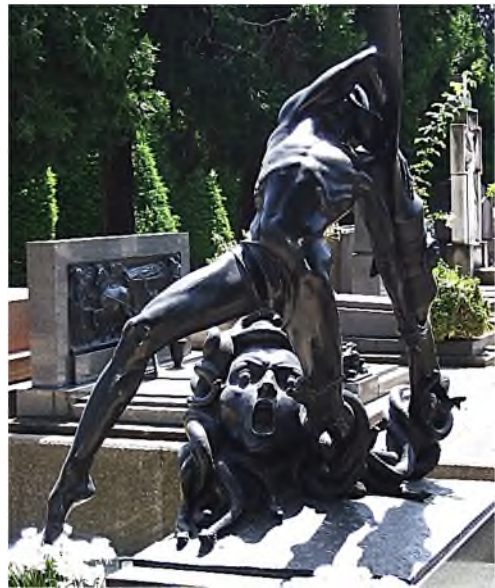
PAOLO CHINELLI (1949, II 13)

Heel bijzonder, geen beeldhouwwerk, maar een geëmailleerd-keramische engel. Dat zie je zelden op een begraafplaats. Hij hangt in een bronzen houder. Als je goed kijkt zie je sporen van verguldsel, die in de loop van de tijd zijn verdwenen. Op de hangende granieten plaat zie je de symbolen van het lijden van Christus. De architect, Lucio Fontana, komen we straks nog eens tegen bij het monument voor Castellotti.

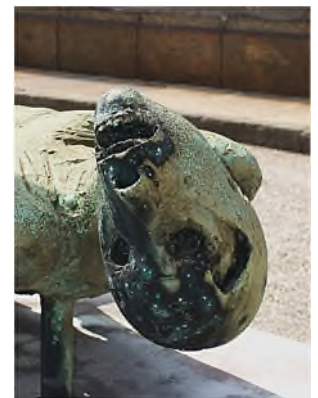
CASTELOTTI (1935, XVII 259)

In 1934 werd Luigi Castellotti hier begraven in opdracht van zijn zoon Giovanni, die de opdracht verstrekke aan Lucio Fontana. Giovanni was een industrieel die omkwam bij een verkeersongeval. Hij is hier ook begraven. Het bronzen beeld van Christus heeft een vergulde lendendoek, die doorloopt tot over zijn schouder. Op het beeld zie je de spijkergaten in zijn handen en in zijn zijde. De namen van de familieleden zijn in de lichtgekleurde achtergrondsteen gegraveerd en het beeld staat op een donkere basis.

UMBERTO FABE (1941, West terras A 172B+C)

Fabe was sergeant-majoor bij de luchtmacht tijdens de Tweede Wereldoorlog. Zijn vliegtuig crashte boven Libië. Hij werd maar 23 jaar. Op het zwarte monument zie je een naakte man met een propeller op zijn schouder. Opvallend is de aanwezigheid van het hoofd met de slangen van Medusa, bekend van Caravaggio. Zou het toevallig zijn dat beeldhouwer Pancera afkomstig was uit de stad Caravaggio?

CARLO MARIANI (1964, Buitengedeelte West EF 55)

De urnen van Carlo en dochter Andreina stonden in het columbarium van het niet-RK-gedeelte. Echtgenote Anna wilde een eigen plek voor de hele familie bij elkaar en liet de urnen verhuizen naar een nieuwe locatie.

De bronzen beeldengroep laat een knielende moeder zien, die haar verdriet uitschreeuwt om de dood van haar zoon. De jongen ligt op zijn rug en zijn borst is doorzeefd met gaten. Het geheel staat op een plaat van wit marmer.

Meer mooie monumenten: <https://monumentale.comune.milano.it/monumenti?combine=&page=0>

Twee schitterende filmpjes: <https://youtu.be/H95Nx34IQhg> & <https://youtu.be/Q27sdsLjWeE>

In aflevering 6 gaan we kijken naar grafkapellen. Die zijn op deze site nog niet veel aan bod geweest.